

bez jinak požadovaného osvědčení právo k jeho exekučnímu zajištění, když odpůrce, podav dovolání, uhrazení jeho zdržuje. Podmínkou pro exekuci zajišťovací jest, by bylo proti potvrzujícímu rozsudku podáno dovolání a toto právo k zajišťovací exekuci od tohoto okamžiku trvá až do té doby, kdy lze vésti na základě potvrzujícího rozhodnutí stolice dovolací exekuci uhrazovací. Nelzeť dle smyslu zákona předpokládati, že by věřitel měl býti na tom hůře, když toto potvrzující rozhodnutí dovolací stolice bylo vydáno a stranám doručeno, kdy tedy oprávněnost nároku byla již právoplatně, třeba ještě nikoli vykonatelně stanovena, když tedy skutečně nastalo, co zákon až dosud jen předpokládal. Až do času této vykonatelnosti může zajisté trvati nebo teprve nastati potřeba exekučního zajištění a bylo by proti smyslu, žádati od věřitele po doručení potvrzujícího rozhodnutí dovolací stolice až do uplynutí lhůty pariční osvědčení potřeby takového zajištění, k němuž až dosud, dokud jeho nárok byl přece ještě nejistým, povinen nebyl. Dlužníku neděje se křivda, když se věřiteli povoluje proti němu to, co před tím beze všeho proti němu mohlo a musilo býti povoleno. Z toho, že věřitel dříve tohoto práva nepoužil, nepovstává pro něj ztráta tohoto práva, když zákon neobsahuje ustanovení, které by tuto právní výhodu časově obmezovalo. Není též správným náhled, že by dlužník byl takto zbavován dobrodiní pariční lhůty, neboť jde jen o exekuci zajišťovací a nikoli exekuci uhrazovací, která může nastoupiti až po marném uplynutí lhůty pariční. Ani otázka zbytečného působení útrat nemůže přijíti v úvahu, neboť lze mluvit nanejvýš jen o tom, že věřitel povinnému neušetřil útrat zajišťovací exekuce, s nimiž tento, podáváje dovolání, již počítati mohl.

Čís. 6214.

Každý svědek posledního pořízení musí připojiti ku svému podpisu dodatek, vyznačující jeho vlastnost jako svědka posledního pořízení neb aspoň znaménko odkazující ku stejnému dodatku jiného svědka, nestačí však podepsali-li se svědci posledního pořízení pod společný nadpis o svědecké doložce neb podepsal-li se i jen některý ze svědků na poslední vůli bez předepsané doložky. Přihlásil-li se k pozůstalosti dědic ze starší, avšak bezvadné závěti a dědic ze závěti pozdější, avšak postrádající podstatné formální náležitosti, jest tohoto poukázati na pořad práva.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1926, R II 236/26.)

K pozůstalosti po Viktorii D-ové přihlásil se Antonín D. na základě dědické smlouvy a vzájemné závěti a František N. na základě pozdější závěti. P o z ů s t a l o s t n í s o u d poukázal na pořad práva Antonína D-a ohledně $\frac{1}{4}$ pozůstalosti zůstavené k volnému pořízení. D ů v o d y: V tomto případě bylo na pořad práva odkázati vdovce Antonína D., poněvadž se jeho přihláška opírá o vzájemnou závěť, zřízenou v roce 1901, kdežto František N. odůvodňuje svou přihlášku poslední vůlí, zřízenou krátce před smrtí zůstavitelky. Dále jde z §u 713 obč. zák. na jevo, že dřívější závěť se ruší pozdější závětí v celém svém obsahu, a

právě v tomto případě tedy, kdy se jedná toliko o posouzení, který titul dědický za silnější má být považován, je rozhodnou otázkou doby, v níž byly závěti zřízeny. O vadě, poslední vůle ze dne 13. září 1923 vdovcem Antonínem D-em vytýkané, že totiž Josef V. se nepodepsal jako svědek poslední vůle, nemůže být v tomto řízení rozhodováno, nýbrž teprve ve sporu o právo dědické. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: I rekursní stolice sdílí právní názor napadeného usnesení v otázce přidělení úlohy žalobcovy dle Šu 126 nesp. říz. Jedná se tu o dvě závěti sobě odporující. V první závěti ze dne 9. května 1901 je za universálního dědice povolán (§ 1253 obč. zák.) Antonín D., v druhé závěti ze dne 13. září 1923 je František N. k celé pozůstalosti jako universální dědic povolán. Obě poslední vůle jsou zevně bezvadné. Ani mladší závěť ze dne 13. září 1923 nevykazuje zevních vad. Ovšem podepsali jen dva svědci s dodatkem »svědek«; třetí svědek Josef V. podepsal »Josef V., rolník«. Dle názoru rekursní stolice je touto formou vyhověno příkazu zákona (§ 579 obč. zák.), dle něhož svědkové poslední vůle, kterou dal zůstavitel napsati osobou jinou, musí podepsati s doložkou, která poukazuje na jejich svědecké poslání. Dle zprávy komise pro justiční obor bylo úmyslem zákonodárcovým při nové úpravě Šu 579 obč. zák. řešiti otázku dříve spornou, zda stačí jako dodatek k podpisu svědků slova: »jako svědek«, či zda tu třeba použití slov »jako svědek poslední vůle«. Vše to vysvětluje i ze srovnání starého a nového znění Šu 579 obč. zák. Dále chtěl zákonodárce touto úpravou Šu 579 obč. zák. opřít se náklonnosti teorie a praxe, která pokládala takový dodatek podpisů svědků za zbytečný. Vyslovuje nynější § 579 obč. zák., že zmíněný dodatek k podpisům svědkům je nutným k platnosti závěti. Stěžovatel má za to, že zákon bezvýhradně žádá, aby každý svědek poslední vůle dodal k svému podpisu slova »jako svědek«. Avšak tento výklad nesouhlasí se slovným zněním zákona (§ 579 obč. zák.). Tento předpis žádá pouze, by svědkové podepsali s doložkou, která poukazuje na jejich svědecké poslání. Stačí tedy, když svědci podepíší poslední vůli zůstavitelovu svým jménem, pokud jen pisatel závěti a svědek k svému podpisu dodal slova »jako svědek« (Ehrenzweig soustava II/2 str. 366). I v tomto případě podepsal pisatel závěti poslední vůli s dodatkem »jména podpisatel a svědek«. Ostatní dva svědci podepsali poslední vůli svým jménem, a to »Josef B., svědek«, a »Josef V., rolník«. Stačí tedy, když podpisy svědků poslední vůle vykazují jediný dodatek, který poukazuje na svědecké poslání všech svědků.

N e j v y š š í s o u d poukázal na pořad práva Františka N-a proti Antonínu D-ovi k popření jeho dědického práva k jedné čtvrtině pozůstalosti zůstavené k volnému pořízení.

D ů v o d y:

Rekursní soud na více místech uvádí správně, že dle Šu 579 obč. zák. musí se svědci poslední vůle podepsati s doložkou, poukazující k jejich vlastnosti jako svědků, avšak s nesprávným závěrem, že stačí, vykazují-li podpisy svědecké poslední vůle jediný dodatek, který poukazuje na svědecké poslání všech svědků. Ustanovení

§ 579 obč. zák. jest předpisem formálním, jež dlužno vykládati přesně, to tím více, že tomu nasvědčuje nejen doslovné znění zákona, nýbrž i nutnost, by již z této zevní náležitosti bylo zjevno, že dodrženo bylo, čeho zákon vyžaduje k platnosti takové závěti, jež státi se má před třemi dožádanými svědky, kteří totiž byli s vůlí zůstavitelovou a vědomě jako svědci přítomní. Ze zprávy komise ke III. dílčí novele § 55 nemůže rekursní soud ničeho pro své stanovisko vyzískati, poněvadž týká se toliko formy doložky svědecké a stačí nyní jakýkoliv dodatek, poukazující však na tuto vlastnost svědkovu. Každý svědek musí tedy k svému podpisu připojiti dodatek vyznačující jeho vlastnost jako svědka poslední vůle neb aspoň znaménko odkazující ke stejnému dodatku jiného svědka, rozhodně však nestačí, podepsali-li se svědci posledního pořízení pod společný nadpis o doložce svědecké a podepsal-li se jen některý ze svědků na poslední vůli bez předepsané doložky. Nešetřil-li zůstavitel některé náležitosti, podepsané k platnosti posledního pořízení, jež není zůstavena výslovně pouhé opatrnosti, jest poslední vůle neplatná (§ 601 obč. zák.). Odporují-li si však dědické přihlášky ze závěti mezi sebou, musí na pořad práva odkázán býti ten z dědiců, kterýž by musil dříve zbaviti silnější důvod dědického práva svého odpůrce, aby mohl zjednat platnost svému právu dědickému (§ 126 nesp. říz.). Pozůstalý vdovec přihlásil se k pozůstalosti ze vzájemné závěti, zřízené ve formě notářského spisu, tedy v náležité formě (§ 1248 obč. zák.), pozůstalý synovec František N. však ze závěti sice novější, ale takové, jež ku své platnosti postrádá podstatné formální náležitosti a proto bylo mu přiděleno úlohu žalobce (srov. rozh. nejv. soudu č. 834, 1110, 1287, 1466, 1672, 4381 sb. n. s.).

Čís. 6215.

Nastupují-li v případě §u 726 obč. zák. místo dědice ze závěti, dědicové ze zákona, mohou býti jimi v pozůstalosti po katolickém světském duchovním, jenž byl trvale ustanoven v obročí, jen podmínky uvedené v příslušných předpisech politických, nikoliv pouze zákonní dědicové z příbuzenstva sama.

(Rozh. ze dne 24. srpna 1926, R I 584/26.)

Projednávaje pozůstalost po děkanu V. vydal p o z ů s t a l o s t n í s o u d mezitímní rozhodnutí, že k dědictví po zůstaviteli, zanechavšímu závěť, jsou povoláni, ježto dědic ze závěti (spolek B.) nechce přijmouti dědictví, dědicové ze zákona a to čtyři sourozenci zůstaviteli každý ku čtvrtině pozůstalosti. D ů v o d y: Nesporno jest, že jest použití ustanovení §u 726 obč. zák., ježto povolaný dědic (spolek B.) dědictví nepřijal. § 726 zní: »Das Erbrecht fällt auf die gesetzlichen Erben«, t. j. dle zákona oprávnění dědicové nastupují na místo spolku. »Diese sind aber verpflichtet, die übrigen Verfügungen des Erblassers zu befolgen« jak § 726 dále stanoví. Tímto ustanovením se zachovává opatření závětní (silnější titul dědický) jinými slovy, nenastupuje »postoupnost bezzávětní« 13 hlavy, nýbrž povolávají se dědici ze zákona, aby